

LO GERONÉS

Diari nacionalista

Girona: Dijous 12 de Novembre de 1908.

NÚM. 785

ANY XV.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona, un mes . . . . . 1 pesseta.
Catalunya y demés regions trimestre 4
Països d' Unió postal 9

Redacció y Administració
CARRER DEL PAVO, NUM. 6, BAIXOS

ANUNCIS Y REMITITS

à preus convencionals

Publiquinse o no, no's tornan els originals.
Dels treballs firmats no són responsables els autors.

Número solt 5 cts.

Cosa may vista!

Ultimes novetats de l'Art

6 retrats 3 pessetes   6 postals 2 pessetes

Se regala una ampliació cada 12 pessetes de gasto

Montaje especial per la galeria de
Girona durant les fires fins à Nadal

PUJADA PONT

FOTOGRAFÍA GARCÍA DE PEDRA

FUMADORS!

Si voleu conservar vostra salut, fumeu l'acreditat i higiènich

PAPER JORDÁ

Ensenyansa inútil

La colocació de la primera pedra pera l'edifici del «Grupu escolar» i la festa del repartiment de premis als noys de les escoles, celebrades durant les passades fires, han donat peu á parlar de cultura i d'ensenyança: cultura i ensenyança que tal com s'entén ó al menys tal com se practica i tolera, nosaltres considerem, no són inútils, sinó ademés d'inútil, perjudicial.

L'ensenyança que s' dona à tots els col·legis, quals noys assistiren á les precipitades festes i la que, á no dubtar, se donará en les noves escoles del «Grupu escolar», una volta construit i en estat d'utilizarlo, es una ensenyança la qual—prescindint del aspecte patriòtic, pera que no s'ens digui fanàtics—, es contraria á les regles que preceptúa la més sana i moderna Pedagogia, no es conforme á lo que ensenya la raó natural i a lo que dicte el sentit comú. Sense l'ofuscació del enteniment, motivada per una imperdonable rutina, que fassa enterbolir les facultats mentals, pot ningú parlar de cultura i d'instrucció per els catalans quan ha de suposarse que aquella cultura, aquella instrucció, deu esser donada als catalans en una altre llengua que no es la que els noys de les escoles aprengueren en la seva infantesa, quan embadolits, escoltaven les tendresses del amor maternal, per més que aquixa ensenyança siga donada en una altre llengua, per múltiples conceptes, il·lustre, per mes que aquesta llengua haja sigut veícol transmisor de progrés entre altres pobles.

L'inutilitat de l'ensenyança donada á Catalunya en llengua castellana, nosaltres l'hem vist palesament demostrada; i qualsevol pot comprovarla, en l'observació dels noys qui van a l'escola. Ficsemnos primàriament en els qui, després, seguirán la segona ensenyança: aquests noys iran sis, set anys, á lo que s'anomena primeres lletres i aquests anys son perduts miserabledement pera aprender lo que amb molt menys temps podrian millorment saberho. Estudian nociions de diferents ciències

en llibres i senten llur esplicació en una llengua, qual significat de la major part de les paraules no coneixen i com que encara la seva voluntat no està prou desenvolupada, pera procurar-se la seva comprehensió, se quedan ignorants ó bé amb coneixements erronis. Dels primers estudis no ne treuen, els més aplicats, altre cosa aprofitable pera més endavant, que el coneixement de les lletres i les quatre operacions fonamentals de l'Aritmètica, i encara aquest perquè els números i les lletres son universals. Tot lo demés que saben, no ho saben més que com un fonograf ó papagay: repetexen lo que amb afany han lograt fiscar en la memòria.

Després de les escoles primàries ve el noy á l'Institut i continua com avans: no essent més que un papagay. Nosaltres hem vist els treballs que passan els noys qui van als tres primers cursos del Batxillerat, pera empassar-se les llisons de la respectiva assignatura: tenen que aplicarhi una gran forsa de voluntat, car ho poden deixar-se ni una sola de les paraules, que porten estampades els llibres de text, perque, si se descuidan d'una sola, com que no coneixen profundament la llengua, al voler sustituirla pera una altre, malgrat siga una propòsició ó una conjunció, tergiversen el sentit de la clàusula i diuen lo contrari de lo que preténen contestar, per axó quan un d'aquests noys recita una llissó, veurem que parla depresa, corrent, pera que no se li perdi l'enllaç de les paraules i si tan sols se descuida d'una ja 's para, ja no sab que dir, allavors el mestre té que dirli la paraula descuidada i tan bon punt l'hi ha dit, torna á recitar un altre tres, fins que torna á pararse per oblidarse d'un altre paraula i axis successivament, fins á l'acabament de la llissó. La boca d'aquella criatura no es altre cosa que una màquina fonogràfica i la seva memòria el disco impressionat d'aquella llissó, el qual, pot canviarse per un altre.

Fins els últims anys de Batxillerat no arriba, el ja adolescent, a ferre carrec cabal de lo que estudia. Després de molts anys de treball infructuós, domina quelcom la llengua castellana, i allavors pera continuar amb profit els estudis de les ciències, que presuposen el coneixement de les nociions, que deuria haver après en els primers cursos, te que tornarho a estudiar ell mateix, perque, d'allò res ni resta en la seva intel·ligència, per lo qual ademés de inutil, el primer treball es perjudicial perque requereix un estudi que d'altra manera no deuria ferse, y lo dit pels noys es aplicable a les noyes, encara que aquestes ne surten més aprofitades de l'escola, degut a que la important part de la ensenyança manual que en ella reben, es de caràcter pràctic.

Si llastimós es el temps que perden els qui després estudien carrera, no obstant aquests logran perfeccionar-se en el llenguatge amb el qual els hi donen la ensenyança, podent aprofitar-se i avansar en coneixements científics; molt mes de dolorer es aquesta perdua de temps en els qui després de la primera ensenyança no continuaran els estudis, si no que van a parar a un taller o fàbrica. Aquests darrers encara que hajan anant cinc o sis anys a estudi de ben poca cosa els hi ha servit: la seva llengua no saben escriuèr-la, la parlen plena de barbarismes; la llengua castellana la enraonen i escriuen d'una manera deplorabilissima. Si a aquests obrers se'ls hi ha gués ensenyat les regles gramaticals i d'escriptura de la seva parla natural, ab menys temps que l'empleat, tindriem una cultura sobrera pera'l lloc social que ocupen; parlarien amb propietat la seva llengua i sabrien escriuèr-la una: la propia, mentres que are no'n saben cap. Tenim, doncs, a una part importantissima de la societat sense instrucció per culpa dels qui podent i devant no s'ocupan de donar al poble una cultura racional i pedagogica.

Els pares, els quals son els qui disponen de la voluntat dels fills pera portarlos als centres d'educació que mes els hi plauen, s'excusen de que permetin, que els hi donigu l'ensenyança en castellà, alegant que axis saben el castellà, que molt els hi convindrà pera quant siguin grans i el català ja'l saben sense estudiarlo i axó ho diuen sense reflexionar, ja que per poc que ho fessin, no se'ls hi amagaria que, si la ensenyança se dongués integralment en català, després amb poca feina, apoiant-se en les regles fonamentals de la Gramàtica, immutables pera tots els idiomes, podrien aprendre conscientment el castellà en les matxes escoles, seguint d'aquesta manera aciencials alhora en les dues llengües, com igualment podria ensenyarselhi als qui ja se dediquen a estudis mes complerts; el francès i fins l'esperanto i les altres llengües que convinguessen. Pero axó, no ho volen comprender, persisten en la absurdà rutina, donantse axis la gran vergonya de que, molts fills de Catalunya no sápigen encara ni parlar ab puresa la seva llengua, fet que si el sublim sentiment de dignitat patriòtica tingüés estada en el cor d'aquests catalans, faria cauterlos ferits de mort, quan haguessin de confessar semblant vergonya.

Perquè o be ha d'anorrearse la llengua catalana de tots els actes de la vida del poble català i substituir-la per la castellana en tot i per tot, i en aquest cas seria llògica la ensenyança en castellà; o be pera la instrucció dels habitants de Catalunya, no deu usarse altre llengua que la natural del poble. El primer supositi,

En el nombre d'ahir del *Diario de Gerona* se hi publica un article titulat «El Centenario de los sitios», que firma un suscriptor del Diari, el qual articulista, conponent llastimosament els articles de *redacció*, que donen la pauta á n'el Diari, encara que siga, ab els de *collaboración*, en que els articulistes exposen son criteri y modo de pensar en les cuestions, que tracten en ses artícles, ab entera independencia y sense afeclar en lo mes mínim al programa que sustenta el Diari en que's publicuen, puig en cas contrari dei-xar de publicarse, se permet el desahogo d'affirmar que Lo GERONÉS després de haber publicado dos artículos combatiendo á aquella (sustentem que's refereix á l'opinió de que no deuen invitarse els francesos á les festes del Centenario dels sitis, publicats en Lo GERONÉS, encara que no's desprén això clarament del article que motiva aquestes ratles) opinando, sin duda, que de sabios es propio cambiar de pensar, sale con otro artículo el 18 de los corrientes abogando porqué se invite á nuestras fiestas á los franceses del Mediodía que en otro tiempo fueron catalanes».

Consteli doncs al senyor suscriptor y articulista del *Diario de Gerona* que Lo GERONÉS, no s'ha contradit, sinó que sencillamente ha publicat en ses columnas dos opinions distintes, de altres tants veïns de Girona, respecte á l'organización de les festes del Centenario, y que Lo GERONÉS, encara no ha opinat sobre això, y molts menys que opina que sea proprio de sabios el cambiar de parecer, principi que podrá ser molt cómodu, pró que no 's gaire serio, á nostre manera d'entendrer.

Y per si fem present al referit articulista per si no hi havia atinat, que d'esser just y acertat el concepte que emiteix respecte á Lo GERONÉS, en la cuestión que tracta, també deuriem admetre que 'l seu criteri personal respecte á les festes del Centenario, es el que sustenta el *Diario de Gerona*, pel mer fet d'insertar el seu article, al peu del qual hi va una nota de la Redacció del *Diario* quina lectura recomanem al anònim articulista.

Que no essent aquesta cuestión, materia que caigui dintre el credo polític de Lo GERONÉS, ni cosa que li sembla, ans al contrari essent

no pot admetre's, perquè la nacionatilitat llíngüística catalana es obra de la Naturalesa i de Déu i no pod esser anorreada i per lo tant el segon cas es l'unic lògic i racional.

No comprenem com pod anomenar-se amic de la instrucció i protecció de l'ensenyansa, el que defensi l'ensenyansa a Catalunya en llengua castellana; ni comprenem com, sens menyspreu de la seva dignitat, pod contribuir a qualche acte d'enaltiment d'una instrucció, que no sia bax la base catalana. El qui estan devant del moviment nacional de Catalunya tenen el rigorós dever, posant-hi en ell tot el seu esfors, d'acabar ab aquest absurde pedagogic.

EUDEMUS

Ex cathedra

PER POC SE QUEIXEN

TOTS els diaris de Barcelona ressenyaven ahir l'interrupció de corrent elèctrica que deixà a les fosques a gran part de la comtal ciutat, vegent obligats alguns Teatres i establiments comercials a tancar.

Comprenc l'aspecte estrany que ofreren les Rambles i el carrer de Ferran quasi a les tenebres amb el formiguejar continuu de la gentada.

Comprenc que als primers moments hi hagués confusió, que tothom acudís al lloc de la central per saber noves, que tota la població s'ocupés, únicament, en els casulans debats del sopar, de la nota nocturna, i compren l'estranya que 'ls produi aquella parada de fluit, més a nosaltres, els gironins, ja no 'ns estranya gens ni mica, car aquí això es cosa corrent quedarnos cada vuit dies a la claror de la Lluna, si n'hi hâ, o vuit dies sense llum d'arcs voltaics per causa d'un contratemps.

Aquí en un cas d'aquest, ni hi han estranyeses, ni debats casulans, ni aspecte triat i fosc, perquè am llum i tot hi som sempre a les fosques, i els gironins am són posat resignadíssim fan com aquell que estunt dormint, se desperta, veu llampagar, i sense invocar a Sta. Barbra, s'hi tomba de l'altre costat.

DOCTOR

Guerra de l'Independència

EFEMÉRIDES

DIA 12 DE NOVEMBER DE 1908.—Retirada del general Blake perseguit per els marescals Victor y Le-

febre fins à la ciutat de Leon, ahont logrà entrar ab 15.000 homes, fent entrega del càrrec al marqués de la Romana.

ACTUALITATS

La vida social de Catalunya, en son actual moment d'intensa activitat, en el sentit d'integral renaiement, engloba tants problemes alhora, que's fa difícil seguirlos tots en la seva justa importància, lo que fa que's barregin qüestions y fins prenguin caràcter de conflicte coses que ben mirades no passen de la categoria de detalls o quan menys d'assumptes de segon orde.

Exemple: la mania de volquer establir dretes y esquerres a correuta dintre del catalanisme, mania que nosaltres considerem d'una ignorància pueril y ben inoporta en els actuals moments, que no dubtem en calificar de difícils pera nostra Terra.

Perque mai hem sapigut entendre de que's volia fer esquerre y que podrà quedar com a dreta dins del catalanisme, doncs si's vol donar per unic motiu de diferència la qüestió religiosa, se caurà en un evident retrocés, perque, a més d'esser això ben be copia del sistema més antic y desacreditat de barrallar-se 'ls homes, ens portarà molt enrera de la declaració de Nacionalisme, feta per l'Unió y per gent catalanista y solzament catalanista.

Si's pren per ratlla divisoria 'l mirar endavant o endarrera, es a dir si els de l'esquerre han d'esser els futuristes, els qui vulguin una Catalunya nova, que s'ha de *crear* encara, y els de la dreta 'ls que solzament voldrien *ressucitar* la Catalunya d'altres temps, creiem també això un impossible, perque senzillament d'aquests catalanistes no'n queda cap, ni entre'ls més romàntics y moderats. Tothom accepta avuy la tradició com a base de reconstrucció de la personalitat catalana y l'avens modern com fruit y ideal definitiu.

Y si encara 's vol apropar per motiu la qüestió política de lluita actual com la forma de govern, es tan circumstancial la cosa, ab tantes puges y baixes, que ni la Borsa tindria més moviment que les variacions de dretes y esquerres:

Doncs nosaltres estem ben convencuts de que son poquíssims els republicans dignes de tal nom, perque entenem que pera esser republicà 's necessita un superior grau de cultura cívica que pocs

paisos assoleixen y del que nosaltres n'estem encara lluny per desgracia, y això no vol dir de cap manera que creiem que hi hagi més monarquics a Catalunya, perque no'n sabén veure, de veritables, s'entén, ni fins els partidaris de don Carles.

Aquesta es la veritat, tal com veiem les coses, y, essent així en el nostre concepte, no sabém veure l'utilitat d'arrenglerarnos els catalanistes en dues bandes, mirantnos ab mals ulls de bon principi, ab greu perill d'establir ben prompte lluites entre nosaltres, de les que segurament se n'aprofitaria algú més que nostres comuns interessos.

Creiem nosaltres que en aquest assumpte 's confonen moltes coses, perque's pren la part de moviment polític, massa intens y prematur, per la totalitat de l'esfors de Catalunya cap a son Ideal,

Més clar: creiem que s'confon la Solidaritat, acció circumstancial y reunió de partits polítics, ab el catalanisme, aspiració natural y perenne cap al perfeccionament de nostra Terra, arrelada en el cor y en la pensa de tots els catalans que se sentin tals, que s'ho diguim a tothora y que no vulguin deixar d'esserho mai.

Es molt natural que dintre Solidaritat se fassin dretes y esquerres, perque hi ha agrupacions que sostenen banderes oposades, per més que millor fora que cada hu se la guardés a casa seva, segons quedarem de bon principi; mes també es ben cert que Solidaritat no deu mai exercir funció directiva social, ni solzament política, més que en contadissims casos, ja ben ficsats; per lo demés, si algun bé en pot reportar Catalunya, serà la ventatja d'aproximació entre adversaris polítics y es ben cert que no s'obtindrà aquest benefici dividint als solidaris en dreta y esquerre, que recordarà a cada grupu, fins en el moment d'accio comú, la pesanta coació dels seus compromisos, com a partidaris de tal o qual fracció.

¿Doncs quines raons queden pera estableir aquesta divisió?

Per nosaltres ne queden dues, totes dues així mateix dolentes: el *personalisme*, ab la institució del *quefe*, reminiscencia atàvica dels temps primitius que molts catalans encara porten a sobre, malgrat vulguin disfressarho ab els noms de *leader*, *capdill de la causa*, etcétera, y la febre electoral que s'ha extès per nostre país, febre que per lo excessiva més perill porta de degeneració y embrutiment que de sobreactivitat vital.

En resum y com ja hem dit altres vegades en aquestes planes y en altres llocs, creiem intempestiva y perjudicial la pressa en volquer fer dreta y esquerre, com creiem ben perjudicial aquesta *docilitat y sumisió* dels catalanistes de fóra a seguir les inspiracions y volquer imitar cegament les fórmules y clíxés que en *política* 'ns donguin bons y fets els *capdills* de Barcelona, y així com fora ridicol despreciar y fins no seguir les iniciatives de caràcter social y de cultura que inutilment cercariem en poblacions petites, hem de tenir present y ben entès que no es Catalunya solzament Barcelona y que no sempre venen d'allà bons exemples de abnegació, que també alla hi ha puits valents que s'ajupen al pes d'una creu y esquenes d'homes que s'blinquin quan no fa gaire prometen plantar la cara pera cloure 'ls punys.

Deixemmos de dretes y esquerres y deixemmos de divisions, que massa que vindrà la tria, a no trigare gaire; no serà ab el nom de dreta y esquerre, però a un costat hi serán els qui tenim fe en la forsa dels pobles vius y a l'altre 'ls qui, en lloc de fe, han sentit impacencies y, quan ve l'hora de redoblar l'esfors, tota sa energia's converteix en el moviment d'allargar la mà per rebre 'l simbòlic plat de lletentes'.

E. BARNADAS.

(De la Revista Olotina).

tunes ordres pera la seva lli-
piesa.

A Celrà ha sigut denunciat pastor per portar el bestiar a xer en terrenos acotats.

La Gaceta del dia 10 corre anuncia varies subastes d'obres carreteres entre altres, la del tercer, ramal de Port de la Selva y Cadaqués, quina subasta tindrà lloc el 10 d'Abrial proxim, essent el pressupost de contracta 403.807'78 pessetes. El mateix dia se subastaran les obres del por sobre el riu Fluvià de la carretera de Madrid a França per la Junta, de 94.909'01.

A Figueras está en venta una acreditada barberia y perroqueria. Donarà raho en Pere Puig, perquer, plassa del VÍ, 12.—Girona

Dilluns passat s'uniren matinalment en la Iglesia del Mercadal la xamosa senyoreta na Magdalena Bielsa germana de nostre bon amic Antoni Bielsa, ab en Lluís Casals empleat de la estació de Blanes.

Els desitjém tota mena de sort en el nou estat.

Aahir al demà prengué posesió de son carrec el nou fiscal de aquesta Audiència D. Manel Suárez Martínez.

Sembla que'l dia vinti-vuit del corrent debutarà en aquest Teatre Principal una companyia... aquella vegada de gènero chic.

Avans d'ahir la Guàrdia civil Hostalrich detingué a un subjecte sospitós, anomenat Antoni Saus Ginés, qui discretament preguntà se confessà coautor de la violació y mort de les nenes Carme Sabater y Pagés y Angela Avellaneda Masferrer; delicto que's cometé a Arbucias al mes de Novembre de 1907, y quins autors fins ara han sigut descoberts, excepte a nombrat.

El *Bulleti Oficial* del dia 12 corre publica: una circular del Gobern Civil anunciant haber prorrogat fins al 20 del corrente

NOTICIES

El veterinari Sr. Gimbernat de comisà ahir demà un tocino que patia de mal roig, que fou sacrificat en una tenda del carrer de la Rutlla; essent inutilitat ab cloro y enterrat.

A n'aquesta alcaldia s'ha presentat el duenyo de las ocas perdudes que estaban allí en diposit.

Al vehi d'aquesta ciutat Sr. Grau li sobrevingué avans d'ahir a la Rambla un atac, seguint auxiliat pels veïns y trasladat a son domicili ab una tartana.

El veterinari municipal senyor Alemany junt ab un guarda municipal, ha girat una visita d'inspecció a varies cases y corrals d'extramuros, trobantne alguns en molt mal estat; donantse les oportunitats de sanar.

El *Bulleti Oficial* del dia 12 corre publica: una circular del Gobern Civil anunciant haber prorrogat fins al 20 del corrente

IMPREMPTA y LITOGRÀFIA

BENAGES Gmans.

Carrer del Pavo, 6.-GIRONA

IMPRESIÓN DE TOTA CLASSE DE SOBRES

FACTURES MEMORANDUMS TALONARIS

ESQUELES DEFUNCIÓN PROGRAMES PER TEATRE

PREUS SENS COMPETENCIA

MEMBRETS PER CARTES

TARGETES DE VISITA Y COMERS

INVITACIÓNS MATRIMONI Y BATEIG

CIRCULARS REBUTS CHEQTS ESTATS

PROSPECTES Y DEMÉS TREVALLS DE IMPREMPTA Y LITOGRÀFIA

PROMTITUT Y ELEGANCIA

Joan Campdepadrós

DEDICADA A LA FABRICACIÓ DE BOSSAS

DE PAPER Y DEMÉS ANEXO

ESPECIALITAT AB LES DE LUXO

ARTICLES PERA MOSTRADORS

ENVOLTORIS AB ELEGANS DIBUXOS IMPRESSOS EN PAPER BLANC, COLORS, INDIANAS Y PERGAMINS

SOPRESSES Y DEMÉS OBJECTES DE FANTASIA

Josep Bracóns

DEDICADA Á TARJES POSTALS

ARTÍSTIQUES

GRAN ASSURTIT EN NOVETATS

CADA SETMANA

VENDAS AL PER MAJOR

GRAN NOVETAT Y ASSURTIT

EN TIMBRES DE GOMA

PREUS BARATÍSSIMS COM CAP ALTRE CASA

INMENS ASSURTIT EN PAPERS

Y TARJETERÍA DE DOL

ESPECIALITAT EN RECORDATORIS

tenir present els Ajuntaments al reclamar els rebuts talonaris per les contribucions rústica, urbana i industrial.

Y per fi, conté varis edictes y anuncis.

Ahir á a tarde rebé cristiana sepultura en el Cementiri d'aquesta Ciutat, el cadavre de D. Juli Laverny, E. P. D. Son enterró sigué una vera manifestació de les simpaties ab que el finat y sa família conten á Girona.

Tribunals

Per demà està senyalat lo judici oral de la causa procedent del Jutjat d' Instrucció d'aquesta ciutat sobre desobediència, contra Teresa Serra y Pairoli.

Defensal: advocat D. Joseph Bosch-Procador, D. Francisco Reig.

Ahir se suspengué per malaltia de un dels processats lo judici oral que estava senyalat.

Ahir matí ab la solemnitat de rúbrica jurá son càrrec el nou Fiscal d'aquesta Audiencia provincial, D. Manuel Suárez.

Informació telegràfica

Madrid—à las 10'15

LA GACETA

Aquest diari oficial publica uns anuncis referents à vacants de registres de la propietat, entre elles la de La Bisbal, de primera classe que s' provehirá per concurs.

L' ACCIDENT DE RIO TINTO

Huelva.—Ha mort el minaire Pavon, ferit en l' ensulciada d' una de les galeries á les mines de Rio Tinto.

El bloc del mineral després pesa 1.200 tonelades.

L' inginyer atribueix el desprendiment á les plujes.

Han mort altres quatre minaires.

L' ASUMPTO MARTITEGUI

Enrahonat el Sr. La Cierva

TALISMAN

para combatir con verdadero éxito todas las alopecias en general por rebeldes que se hayan mostrado á otros tratamientos, es la incomparable

Loción Capilar MÁGICA Otein Abad

Cuantas personas usan un sólo frasco, con entusiasmo, enaltecen su eficacia y maravillosos efectos.

Es infalible para la regeneración del pelo, evitando su caída en todas las edades.

Poderoso vigorizador de los órganos mentales debilitados por excesivo trabajo intelectual, que ocasiona la prematura calvicie

De indispensable aplicación á los niños para mayor desarrollo del cerebro, que tanto embellece.

De venta en Droguerías, Farmacias,

Perfumerías y Peluquerías.

FRASCO, 5 PESETAS

DIRECCIÓN A JOSÉ ABAD, LOCIÓN "MÁGICA" BARCELONA

Se desea un Agente exclusivo para la venta en Gerona y su partido.

Gran Sastrería JOSEP BACH

CARRER DE SANTA EUGENIA, NÚMERO 10

GIRONA

El que visite aquest establecimiento hi trovarà totas les novetats temporals al ensembs que economia, vritat y promptitud ab els carreys.

Trajes, exclusivament á mida, de llana y estams desde 25 á 100 pessetes; Capas desde 17 á 75 pessetes.

Pera convencers de que sols se paga el gènero, basta visitar l'

Tall elegant y esmerada confecció

dels motius que hagin pogut originar el disgust entre el Ministre de la Guerra y el general Martítegui, ha manifestat que no creya podia haber sigut la nomenada cuestió de les plantilles.

EL TANCAMENT DE TABERNES

El ministre de la Gobernació ha rebut un informe del Institut de Reformes Socials, demostratiu de que desde que s' ha implantat el tancament de tabernes ha disminuit en un dos per cent el número d' accidents del treball al dilluus.

NOTES COMERCIALS

BORSA DE BARCELONA

Dia 11 Novembre de 1908

Deute Interiò 4 per 0j0, fi de mes	83'82
" 4 " " comptat	85'70
" Amortisable 5 per 0j0, comp.	102'00
" 4 " " "	89'50
Accions f.c. d' Alicant, fi de mes.	96'85
" f.c. Nort d' Espanya, id.	78'40
" f.c. d' Orense.	29'00
" Banc Hispà-Colonial	76'12

Deute Exterior 4 ojo. . . . . 95'77

Rus, 5 ojo. . . . . 99'45

Accions Nort d' Espanya. . . . . 413'00

" Alacant. . . . . 333'00

Frans. . . . . 11'80

Oblig. Deute Municipal, 1899-05	98'75
" " 1906	98'50
" f.c. Almansa a P. y T. 5 ojo.	106'75
" f.c. Villalba a Segovia 5 ojo.	106'75
" f.c. Tar.-Bar.-F. 2 y 1/4 ojo.	58'50
" f.c. M. Z. y A. . . . . 5 ojo.	107'00
" f.c. M. Z. y A. . . . . 4 y 1/2 ojo.	103'00
" f.c. M. Z. y A. . . . . 4 ojo.	99'00
" Tabacs Filipinas. . . . . 4 1/2 ojo.	99'50

BORSA DE PARIS

Deute Exterior 4 ojo. . . . . 95'77

Rus, 5 ojo. . . . . 99'45

Accions Nort d' Espanya. . . . . 413'00

" Alacant. . . . . 333'00

Frans. . . . . 11'80

NOTÍCIA DE CULTURA GIRONINA

Arxiu municipal

En el segon pis de Càla Ciutat,

Important per manuscrits de la

Edat Mitja. S' hi guarden els

Manuials d' acorts de Jurats de Girona

desde darrers del segle XIII.—Visi-

ble ab permís de l' arcadia, en les

obres de oficina.

LO GERONÉS

Zipo-Litografia, Benages Gmns. — Pavo, 6

LA PREVISIÓN PECUARIA

Societat de vacunació y segurs ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★ de vida del bestiar porquí

Quintana, Alemany, Llobet y Comp. (Stat. en Cta.)

Domiciliada a GIRONA

Cort-Real, 13, 2.º

TRENS DE M. Z. A. - Red Catalana

LINIE BARCELONE-FRANSA

MERCANCIES	CORREU	EXPRES	MERCANCIES	CORREU	EXPRES	MIXTE	CORREU	EXPRES
2. y 3.	1. 2. y 3.	4. y 3.	3.	4.	3.	2. y 3.	1. 2. y 3.	4. y 3.
Surten de Barcelona	5'00	7'21	9'40	4'00	12'13	15'30	17'15	18'46
Arriben á Empalme	7'35	9'45	7'54	11'11	11'31	15'02	16'09	19'56
Arriben á Girona	8'37	10'37	10'00	11'45	15'49	16'07	17'15	20'29
Surten de Girona	4'50	8'45	11'00	11'48	16'15	17'44	20'57	
Arriben á Flassá	5'56	9'14	11'55	12'07	16'44	18'14	21'15	
Arriben á Figueras	7'46	10'08	14'50	12'59	17'40	19'17	21'47	
Arriben á Cerbere	10'54	11'44	17'35	15'22	19'19	20'59	22'30	

Empalm = Arriben de Barcelona per el litoral = 7'18 - 11'04 - 15'58 - 18'34 - 20'15

EXPRES	LLUEGAR	CORREU	EXPRES	LLUEGAR	CORREU	EXPRES	LLUEGAR	CORREU	EXPRES
1. y 3.	2. y 3.	1. 2. y 3.	2. y 3.	3.	4.	1. 2. y 3.	2. y 3.	3.	4. y 3.
Surten de Port-Bou	4'10	4'15	8'35	12,22	15'41	14'35	19'16		
Arriben á Figueras	4'41	5'05	10'38	13'06	16'13	15'26	21'15		
Arriben á Flassá	5'15	6'00	12'22	14'15	16'47	16'28	23'20		
Arriben á Girona	5'58	6'35	13'29	14'52	17'09	17'28	0'50		
Surten de Girona	5'41	5'50	6'40	11'12	15'00	17'08	17'40	6'55	
Arriben á Empalme	6'14	6'37	7'58	12'05	16'00	17'15	18'41	8'54	
Arriben á Barcelona	7'55	8'57	10'50	14'26	18'55	19'26	21'39	16'58	

Empalm = Surten pera Barcelona del litoral = 6'17 - 8'10 - 13'18 - 16'48 - 19'58

LINIE DE SAN FELIU DE GUIXOLS — Descendents

Surten de Girona	7'05	9'10	11'55	15'35	17'50	11'20		
Arriben á S. Feliu	9'00	11'00						

NOVA CARTILLA DEL APICULTOR

Breus nocions sobre l' cultiu de les abelles ab arreglo als mètodes moderns seguidas de la fabricació de la cera estampada. Construcció econòmica dels bucs de quadras y del buc Dadant-modificat.

M. PONS FÀBREGUES

ILLUSTRAT EN 32 GRABATS

Preu: 2'50 pessetes.

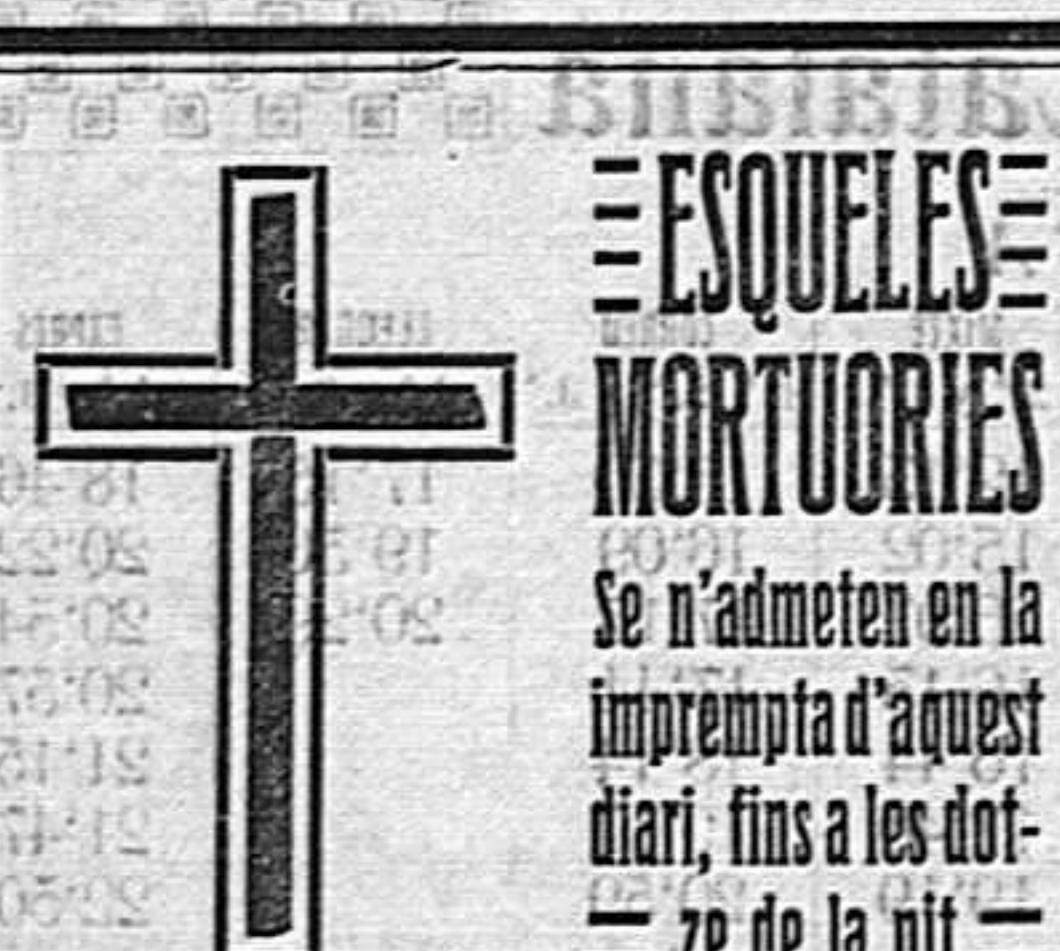
FLORA APÍCOLA D'ESPANYA

Cataleg rasonat de les plantes útils y perjudicials á las abelles ab ses noms tècnics, descripció, siti en que habiten, època en que floren; sa utilitat apícola, industrial, medicinal ó agrícola, noms vulgars castellans y particulars d' altres regions espanyolas.

PER
M. PONS FÀBREGUES

Preu: 3 pessetes en rústica y 4 ptes. encuadernat en tela

Dits llibres se venen en l' Administració d' aquest periòdic y en les principals llibreries, y á casa del autor, Girona, 181.— Barcelona.

Gran assurtit d' esqueles mortuaries ab diferents y elegants dibujos

IMPRESIÓ A PREUS ECONOMICS

BATXILLERAT

o rmará l' Director del mateix Casademont, Auxiliar d' aquest Institut.

***** BALLESTERIES, 17, 1er *****

CENTRE PREPARATORI ab son corresponent professorat tècnic y especial.

D. Josep Barceló

se'n necesita un en

aquesta impremta que

sapiga ja compondre.

Aprendent

se'n necesita un en

aquesta impremta que

sapiga ja compondre.

292 BIBLIOTECA LO GERONÈS.

ha fet veure. Es axó equitatiu o no? Responem.

«Es mes qui' evident» feu en Parras. A la seva intel·ligència sencilla y clara l' hi repugnaven les subtilitats. No comprenia be aont anava l' seu fillastre; mes l' hi semblava que no anava de dret, que feya biaix, y ab una visible irritació, afegí: «Qué vols dir ab axó?»

«Qué, que vull dir?» respondé en Lluçà. «Axó, qu' he tingut el "dret de revolturne quan m' has fet sapiguer que la Sra. Planat havia comés accions oposades a lo que jo savia del seu caràcter. Y no les ha pas "comeses. Déjam esplicar, insistí gaire bé ab violència al veure que son parastre dibuxava un geste de protesta. «Tu enunciaves una gran idea fa un moment, quan deyes que's deu sempre concedir crèdit a una criatura humana. Es deu, més veritablement, poca gen el concedex aquest crèdit. Quan una dona s' entrega ab un home fora del matrimoni, no s' te més qu' una paraula per calificar

UN DIVORCI.—PAU BOURGET 289

no seré jo qui censuri a ningú per falta d' habilitat. Bo y no conexeint a la senyoreta Planat vaig pensar un moment a fer lo mateix».

L' admirava molt també a n'ell el to del seu fillastre pera no pressentir l' un nou incident en una situació a la que no havia trovat més que dues sortides: o be en Llucia perseveraría ab la seva il·lusió, y a les hores proves decisives, obtingudes per medi del Ministeri del Interior, acabarien ab la seva incredulitat, o be vindria un reconexement de la veritat, desesperat més irrevocable y llavors la ruptura era segura. Veus aquí perquè escoltava ab estupor al jove, son dexeple, continuació y encarnació de son pensament, continuar:

«He dit a la Sra. Planat lo que m' havies dit, tot lo que m' havies dit y tal com m' havies dit. T' havien informat estrictament. La Sra. Planat ha viscut efectivament alguns mesos, fa cinc anys ab el Sr. Mejan. Va tenir un nen que s' educa a Moret pels seus cuidados. No he tingut

¡¡MURIÓ LA CALVICIE!! USANDO EL CÉFIRO DE ORIENTE-LILLO

Premiat en varis Exposicions
con DIPLOMAS DE HONOR
y MEDALLAS DE ORO

EL QUE
ES
CALVO
es
POR QUÉ
QUIERE

PATENTE DE INVENCIÓN
POR
20 AÑOS

Ha quedado comprobado por infinitas de eminentes médicas, que el Céfiro de Oriente-Lillo es el único preparado en el mundo que hace renacer y crecer el cabello, barba, bigote y cejas; impide su caída, evita las canas y cara todas las enfermedades del cuero cabelludo, como son: Tinea pelada, eczema piloso, alopecia seborrea (cabeza grasa), caspa, humores, etc., etc.

Millones de personas que han usado el Céfiro de Oriente-Lillo certifican y justifican sus prodigiosos resultados.

El que es calvo ó le cae el cabello es porque quiere, pues mediante contrato

¡¡Nada se paga si no sale el cabello!!

¿Puede darse mayor garantía en el éxito infalible del tan renombrado Céfiro de Oriente-Lillo?

Consulta por el inventor D. Heliodoro Lillo, Rambla de Canaletas, núm. 13, 1.º — BARCELONA, de 3 a 6, días festivos de 10 a 1.

También se dan consultas á provincias por escrito, mandando un sello para la contestación.

De venta en todas las buenas Perfumerías, Bazares, Droguerías, Farmacias y Peluquerías, á 5 pesetas frasco.

AVISO IMPORTANTE

25,000 PESETAS se apostarán contra igual cantidad, al que pretenda demostrar que existe en el mundo un preparado que dé mejores resultados que el

CÉFIRO DE ORIENTE-LILLO

Depósito y venta en Gerona: Farmacia la «Cruz Roja» de F. de A. Roca, Plaza del Oli, y Sda. Sto. Domingo,

¡ Lo increible!

GRAN BAZAR DE CALZADO

Plaza del Correo. - GERONA

Podemos garantir la excelente calidad de los materiales empleados en la construcción, y lo reducido de los precios puede juzgarlos el distinguido público con la siguiente nota:

Polacas para señora (clase buena) . . . . . á 6
dongola extranjera . . . . . á 8
país . . . . . á 6'50

» » » charol y dongola extranjera . . . . . á 8
Borcegués dongola para caballero. . . . . á 8'50

» » » cosidos . . . . . á 10'50
Brodequís color, cosidos. . . . . á 10'50

Siendo imposible enumerar todos los artículos, agradeceremos al público nos honre con su visita, y se convencerá de que ofrecemos precios increibles.

GRANDES EXISTENCIAS PARA CABALLERO, SEÑORA Y NIÑOS

SE HACE A LA MEDIDA Y COMPOSTURAS

FÁBRICA DE GALETAS Y BISCUITS FINS Moguda per la Electricitat

de SALVADOR PLAJA

Despatx: Progrés, 9 ★ GIRONA ★ Fàbrica: Fontanilla, Illes

Es la primera y única fábrica en la provincia, montada ab tots els coneiguts en maquinaria.

SECCIÓN DE ESPECIALIDADES: SUBLIMS, GELAT, MOKA, SURFIN, GLACIERS, BOHERS, BRISALETS, AMBROSÍAS, A PESSETES 1'75 ELS 400 GRAMS

TIIMBRADAS	BISCUIT	BISCUIT
Maria Vainilla. 80 cts. llra.	Surfit econo- mic 0'50 pts. llra.	Sultanas . . . . . 0'80
Mitja Lluna. 80 " "	Champagne Vainilla. 1'20 " "	Rissat . . . . . 0'80 "
Petit Beurre. 80 " "	Fi de sigle Espuma. 1'20 " "	Sud expres . . . . . 0'80 "
Croqueta. 80 " "	Parisien. 1'20 " "	Carrils . . . . . 0'80 "
Llet Canelà. 80 " "	Vint classes mes Palmillas. 1'20 " "	Anisat . . . . . 0'80 "
El Rapit. 80 " "	Carnaval. 60 " " Palatín. 1'20 " "	Krochs de vint classes. 0'80 "
Asurrit catalá. 80 " "	Trasatlantic. 60 " " Reims. 1'20 " "	Verbenas . . . . . 0'80 "
Vint classes mes. 80 " "	Afrodisiac. 60 " " Camelianas. 0'80 " "	Macarroni . . . . . 0'80 "
Catalans. 60 " " Carnaval. 60 " " Africana. 0'80 " "	Tártaros . . . . . 0'80 " " Sport. 0'80 " "	Plus Ultra. 1'20 "
Tártaros. 60 " " Sevillanas. 60 " " Gallego. 0'80 " "	Gallego . . . . . 0'80 " " Classe Real. 1'20 "	Materies pures y garantides rebudas de procedentes directas Perfectió esmerada y ressent surties del farrat
Deu classes mes. 60 " "		

EXPORTACIONES A PROVINCIAS Y ULTRAMAR

La Victoria de los Medicamentos EMERIN

del Griego «Cura en un solo dia»

Tomando á tiempo EMERIN corta el progreso de la

SIFILIS - VENEREO - ANEMIA EN EL PRIMER DIA

Los incurables recuperan la salud, los medicamentos EMERIN se han impuesto á los incurables el pago después de la radical curación.

LOS CONFITES EMERIN dan á las vías genito-urinarias el estado normal, evitando el uso de las peligrosísimas candéllas, quitan y calmán instantáneamente el escrozo y la frecuencia de orinar, los únicos que curan radicalmente las estrecheces uretrales, Postirritis, Uretritis, Cistitis, Tarros de la vejiga, Cáculos, Incontinencia de orina, Fluxos blancos de las mujeres, Diámenes, gota militar, etc. Una caja de CONFITES EMERIN con la debida instrucción, 4'50 pesetas.

EL ROOB DEPURATIVO EMERIN, inmejorable reconstituyente, antisifilítico refrescante de los huesos, Adénitis glandulares, manchas de la piel, perdidas seminales, pollaciones, peritonitis, herpes, neurastenia, etc., etc. Un frasco de Roob depurativo EMERIN con la debida instrucción, 3'50 pesetas.

El Regenerador de la Sangre EMERIN es el medicamento superior á todos los conocidos hasta hoy.

Celebridades médicas extranjeras lo receten siempre para dar bienestar, buen color, fuerza y vida, siendo el EMERIN el único reconstituyente de la sangre, de los huesos y del sistema nervioso.

El EMERIN es el único descubrimiento de la Terapeuta moderna para curar, radicalmente la vista, palidez de los tegumentos, decoloración de las uñas, dolores de cabeza, neuralgias, palpitations del corazón, sofocación, digestión difícil, dificultad de los trabajos intelectuales y musculares, laxitud, insomnio, delirio, alucinación, hinchazón, enema, etc.

Un frasco de EMERIN con la debida introducción, 7 pesetas.

Para pedidos, correspondencia y consultas gratuitas también por cartas, dirigirse al Inventor y con reserva.

De venta en Gerona, F. de A. Roca, Farmacia, plaza del Oli, subida de Sto. Domingo.

Se suplica á los Sres. enfermos leer con atención estas palabras

Estás convencidos? Es claro pués la opinión pública lo ha declarado y no queda duda de que algunos sujetos anuncian con el mayor descaro, unos productos similares á los renombrados

medicamentos EMERIN, siendo el único motivo de engañar al público, para confundirlos con los

los enfermos, para robarles el dinero, perjudicarles la salud, y además relarse de las fases

Los medicamentos EMERIN para la mayor seguridad del público, están legalmente registrados.